

(Čuda veliko rudečo jagodo) so našli pretečeni mesec v nekem vertu v Worcestru; bila je 8½ pavcov debela.

(Čbele na strehi). V sredi mesta Londona je na strehi neke hiše zdrav in poln panj. Ker morajo bčele skoz sila velik dim in meglo, brez kterih to mesto nikoli ni, letati, da pridejo na pašo, je verjetno, da ne peljejo oči bčel na pašo, ker v debelem dimu nič ne vidijo, ampak da jih njih notrajni nagón (instinkt) vodi.

(Krompirjeva bolezen) je letos huda v Austrii, na Českem, Marskem in Ogerskem; na Ogerskem je več krajev, kjer krompirja še izkopali niso, ampak so ga podorali. Vino pa dobro kaže na Ogerskem in Austrijskem.

Slovanski popotnik.

* Tretji zvezek Šulekovega nemško-hervatskega slovnika je prišel na svetlo.

* „Serbski dnevnik“ naznanja, da je 25. pr. m. v Karlovu v Banatu umerl — Teodor Paulović, skoz več let mnogozasluženi vrednik „serbskih narodnih novin“ in „serbskega narodnega lista“. Zaslužio je — pravi „serbs. dnev.“ — da mu sunarodnici njegovi reknú: Lahka ti, Pavloviću, černa zemlja bila!

* Iz Zagreba naznanja „Neven“, da v seji književnega odbora „Matice“ 6. t. m. pod predsedom g. podpredsednika Ivana Kukuljevića so bile razglašene tiste 4 pripovedke, v 1. polletji letošnjega Nevena natisnjene, ki so bile po razsodbi občinstva za naj bolje spoznane in po ti razsodbi obdarovane z razpisanimi darili, namreč: Pobratimstvo od L. Botić-a in Vidov dan na Lohor gradu od M. B. — vsaka po 8 cekinov. Haidukova zaručnica od J. Tombora, in pa Prijateljice od Dragojle Jarnevićeve — vsaka po 5 cekinov. Zatem so naj več glasov dobile sledeče pripovedke: Slava i ljubav od M. B., Da' s ostala što si od J. J., in Turci v Slavonii od M. Stojanovića. Po več glasov so dobile: Listovi za naš krasni špol od Perić-a, Odmetnik od J. Tombora, in Zlobna mačuha od Perić-a. Po enem glasu ste dobile: Zločinač in Nočna luč.

* Po zadnjem razglasu je v društvo sv. Mohora zapisanih 953 družtvenikov.

* Na grobu preslavnega jugoslavenskega pesnika Stanka Vraz-a se bo skoraj postavil lep spominek iz vlitega železa s sledečim nadpisom „Stanku Vrazu pjesniku ilirskomu, rođenomu u Štajarskoj g. 1810, umrvšemu g. 1851 u Zagrebu, staviše rodoljubi hrvatski“.

* Marljivo društvo českega muzeja je izdalo prva dva zvezka svojega časopisa za letošnje leto. Pervi zvezek obsega: Květny vybor z „Božské Komédie“. (Básník: Dante Alighieri.) Sděluje Fantišek Doucha. — Ryby adriatické. Od D. Lambla. — Hradecky zlomek staroslovanskych nedělních evangelií. Od Václ. Hanky. — Mikuláš Dačický z Heslova a na Kbele. Sepsal Ferdinand B. Mikovec. — O nesnázích měst šosních u hájení svych privilegii po roce 1620. Od kněze Jos. Ehrenbergra. — Posouzení Frant. Ladisl. Čelakovského „Čtení o srovnací mluvnici slovanské“. Sepsal Mart. Hattala. — Druhí obsega: Ryby adriatické. Od D. Lambla. (Dokončení). — Obležení a dobytí města Plzně skrze Mansfelda r. 1618. Dle souvěkyh zpráv popisuje J. V. Houška. — Alexander Puškin. Životopisny nástin od V. Č. Bendla. — Kavkazsky pleník. Z ruského Alex. Puškina přeložil V. Č. Bendl. — O nepokojích stavovskych v zemích mocnářstcí ruského za panování Rudolfa II. a Matyáše (mezi léty 1594—1614). Sepsal V. V. Tomek. — Nové

objasnění několika zastaralých slov. Od Václava Hanky. — Krátka zpráva o statu Polickém. Od P. J. Šafařika. — Tragické básnictví Reků. Od Václava Nebeského.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Vidma 11. dan t. m. naznanja „Terž. čas.“ sledeče: Na Laškem bo letos malo vina, v Istrii pa, kakor lani, celò nič. Tista kužna bolezen je posebno med Palmo in Oglejom ngrade tako pokončala, da nekteri vinorejci mislijo vse terte izrjavati in namesto njih kaj družega nasaditi, ker se bojé, da je tersje popolnoma pod zlo šlo. Čeravno je ta namen očitno prenagel. je vendar to gotovo, da v vsi Furlanii je zdrav grojzd letos res — bela vrana. Podnebne razmere so letos takošnje, da merčesja in mnogoverstnih rastlinskih boleznin še nikoli ni toliko bilo, ki so pokvarile ne le terte, temuč tudi vertno in gojzdno drevje, cvetlice in sočivje; celó travo so zalezovale nemarne osranice. Tudi drugo listje murv je zlo oskrunjeno, in koruzne stebila je napadla rijà, ki je zaderževala rast in plod štrokov.

Iz Pole v Istrii 11. sept. K. Včeraj dopoldne ob 10. je začelo v bližnjem gojzdu goreti, in ker je veter ravno proti mestu vlekel in ogenj z neznanu hitrostjo plamen širil, smo se že bali, da bi ne dosegel Pole; al ob 2. popoldne se je k sreči veter obernil, ko je ogenj že skor eno nemško miljo velik požar napravil. Izzačetka je že blizo do ceste proti Galcsani (poleg Dignana) gorelo; ena kmečka hiša je pogorela, cerkev „Madonna delle grazie“ in drugo kmečko hišo pa so vojaki otéli. Gojzd, ki je cesarsk in se je že lepo zarašal z veliko obrajtanim hrastjem, je skor vès pokončan, zakaj na 3 stranéh zažgan, je zavolj velike suše (od aprila smo imeli le pred 14 dnevi kakih 6 ur dežja) tako hitro gorelo, da ni bilo pomagati. Berž ko ne je ta požar delo Mazzinitovega naklepa, ker se za gotovo pripoveduje, da tudi tù ima ta glavlar laške prekucije svoje ljudi, kterim je naročeno orožnico in mesto sožgati. — Čudili se bote, če vam rečem, da le vsacih 14 dní dobimo grojzdja iz Chioggie pokusiti, in da tudi družega sadja pride le malo na prodaj, zelenjave včasih več dní nič; bokal (pint) z vodo obilo keršenega mléka veljá 20 krajc.! Kaj ne, da se čudite? In vendar je žalibog! taka.

Iz Gorice. Perve dní (4., 5. in 6.) tega mesca je bil tukaj občni zbor gojzdnarskega društva goratih austrijskih deželá. Snidilo se je v vsem le 8 deležnikov. Nočemo misliti — zakaj prežalostno bi to bilo ravno za tisti predmet (gojzdnarstvo), ki dandanašnji naj večje skerbi potrebuje — da je mlačnost družbenikov tega silo pičlega snida kriva, ampak gotovo je, da Gorica ni pravi kraj bil za tak zbor, ker je predeleč od središča goratih austrijskih dežel in tudi družih posebnih imenitnost nima, ki bi vabile od daljnih krajev góste, kakor je pri tacih potovajočih zborih že stara navada. Vendar se majhna množica ni ostrašiti dala izpeljati svoje prijete naloge, „zakaj ni ravno vselej potreba velicega zbora, da bi se kaj koristnega opravilo“, je gosp. predsednik rekel. Pervi popoldan so šli na Dobrovo Kras ogledovat, druga dva dní pa so se pomenkovali od mnozih po programu vverstenih predmetov. — 9. dan t. m. je bila v tukajšni gluhomutnišnici očitna preskušnja, ktera pred nekimi leti ustanovljena (rajuki Stanič si je o nji nepozabljive zasluge pridobil) in podpirana le od dobrotnikov, sprejemlje gluhomutce vsega Primorja. Loterija, ki jo je lani, kakor so „Novice“ že povedale, gospá Wimpfnova v podporo te miloserčne naprave osnovala, ji je naklonila 14.331 fl. in 3 kr., in tako je bilo mogoče vès dolg za kúpljeno lastno hišo poplačati in čez to še čez 4000 fl. prihraniti, ki bojo

vsako leto lepe obresti donášali temu inštitutu. Iz vsih stanov se je snidilo veliko ljudi pri preskušnji, ki so prav zadovoljni bili z vspehom te učilnice, v kateri se je izrejalo letos 72 gluhomutcov, mladih in že odraslih.

Iz Ljubljane. Višje armadno poveljništvo je dovolilo, da na mestu dozdanjih Kacenberških fužin nad Kamnikom se izzida cesarska solnitrarija (Salpeter-Raffinerie); dovoljenih je zato 59.245 fl. — V sredo zvečer sta se podala spet dva naših rojakov gosp. Valjavec in Žepič v Varaždin, kjer bota na c. k. gimnaziu učiteljstvo prevzela. In tako so z gosp. Terdina-tom trije naših rojakov na varaždinskem gimnaziu — vsi trije bistro glave, ki bojo gotovo možje na pravem mestu.

Novičar iz mnogih krajev.

Ker je toliko kónj nakupljenih kolikor jih armada potrebuje, bo jenjalo zdaj nakupovanje, kar je v vsem skupej, z majhnimi prestanjki, ravno 10 mescov terpelo. — Bérzovoz po železnici je danes začel iz Dunaja namesto ob 6. uri ob 7. zjutraj odhajati; to pa za zdej ne dela nobenega razločka od Mürzzuschlaga do Ljubljane. — Te dni so kondukerji, ki spremljajo vozove po železnici, spet imeli na različnih ostajah preskušnje: kako v sili na pomoč priti ljudém, ki se poškodovajo, kadar se kaka nesreča zgodi na železnici; večidel so nek prav dobro prestali to preskušnjo. — Ker v Moldavi in Besarabii strašno razsaja goveja kuga, ne smejo ne živina ne goveje kože in rogovi čez mejo našega cesarstva. — Ministerstvo kupčijstva je razglasilo, da prihodnje leto bo velika razstava oberstnijskega, kmetijskega in umetnijskega blaga v Parizu, ki se bo začela 1. maja 1855 in bo terpela do vsih svetih; od francoske meje noter do Pariza, kakor nazaj iz Pariza do francoske meje, bo vlada vožnjo blaga brez plačila prevzela; blago se bo prejemalo od 15. januarja do 15. marca 1855. Za naše cesarstvo bo na Dunaji velika komisija za to razstavo; v vsaki deželi pa bojo kupčijske zbornice se pečale s tem opravilom. — Gosp. provikar dr. Knohler pride prihodnje leto mesca majnika spet iz Afrike na Austrijsko in gré tudi v Rim. — Knez moldavski Ghika si je na Dunaji za več mescov najel stanovanje; po tem takem še ne bo šel tako kmali v svojo deželo, kakor se je mislilo. — V Bukureštu — naznanja neki dunajski časnik — je po odhodu Rusov velika prememba. Če našteva podobe imenitnih mož, ki so se prodajale v bukvarnicah pred in po tem, ni o tem nič zmešanega, — če pa „veliki“ časnik se tako deleč pozabi, da v poslavljenje „nemške“ omike pripoveduje, da v gostivnicah se še dobé „nemški“ Krödel mit Selchfleisch in da tudi „nemško“ Sauerkraut ne bo dolgo izostalo, je vendar to kuharsko zamaknjenje prečudno, da bi smešno ne bilo! — Iz črnega morja od Sevastopolja še ni nič novega. Nekteri mislijo, da zedinjena armada je namenjena v Kaffo, 15 milj od Sevastopolja, in da francoski admiral je s svojim razglasom Ruse le s tem zapeljati hotel, da bi ne vedili: kje jih bojo napadli. Drugi pa terdijo, da omenjeni razglas ni zvijača, ampak da napad v resnici Sevastopolju veljá. Kmaló se bo pravo zvedilo, ker po prerajtu vojskoznancov so mogle barke, ako jih ni vihar zaderževal, okoli 8. tega mesca pred Sevastopoljem biti. Previdena je armada za 6 tednov z živem; da pa se hude vojske na Krimu Francozi in Angleži sami bojé, se vidi iz tega, da so v Carigradu napraviti dali bolnišnic za 15.000 ranjenih. Francoski vojskovodja St. Arnaud je nek Napoleonu pisal: „da bo

Sevastopolj vzél, sicer ga cesar ne bo več vidil“. Rusovska armada bo gotovo vso svojo moč na tem mestu napéla, in da ji zdej ni toliko mar, če Omer-paša tudi s svojo armado čez Prut udari in Besarabijo obleže, ker s tem, da se napad na velikovažno terdnjavo sevastopoljsko odbije, rusovska vlada gotovo veliko več dobí, kakor utegne zgubiti, če Besarabijo brez brambe pustí. Do 5. t. m. se v Odesi še ni nič zgodilo; „če bi pa utegnili sovražniki premagati — je razglasil odeskí poglavar Krusenstern — moramo mi sami, umaknivši se v Tiraspolj, Odeso do tal požgati in pokončati, da sovražnik ne najde zavetja in ostaje tukaj“. — Turški carski komisar Derviš paša je izvolil v Valahii ministerstvo in Konst. Kantakuzena za predsednika mu postavil. — Princ Albert se je 8. t. m. iz Boulogne, kjer se je tudi kolera začela, vernil domú; cesar Napoleon ga je do zadnjega slavil z naj večje prijaznostjo. — Punt Zejbekov v Karii zoper Turke prihaja zmiraj huji. — Prijaznost perziške vlade s turško se je popolnoma razderla. — Kralj gerški se ne meni dosti s svojimi ministri; sumi se, da njegova okolica širi skrivaj spet nove prekucije.

Dobrovoljne pušice.

5. Pogovor dveh Slovincov.

- A. Brate, kje si spal nicoj?
 B. Ovde spaval Podgoroj.
 A. Koga kličeš, brate moj,
 Kakor čednik s svojim oj?
 B. Kajti s svojo materjo
 Gledal sem, kde dom je moj.
 A. Kteri zlég je nad teboj,
 Brate, da spet kličeš joj?
 B. Kak bezumen guč je tvoj!
 Pitaš s takoj čudnostjoj.
 A. Meniš, um sem zgubil svoj?
 Le ne vém, s čem ti nicoj
 Si se pital, brate moj, *)
 Tak je čuden govor tvoj.

Znojemski.

*) Morebiti s čerkami, ker jih ima toliko v ustih; ta oblika storivnega nima enakosti v nobenem narečji; starslovensko in rusovsko sicer storivnega bolj iztezuje, pa malo drugače.

Vprašanje za slovenski slovník.

V svetem pismu Jurja Dalmatina se bere v 3. Mojzesovih bukvah (gl. 25.): „kadar svojemu bratu kaj predaš, ali kaj od njega kupiš, nema oben svojga brata prevečati“; in v pisaném latinsko-slovenskem slovníku iz Kerskega samostana stoji pod besedo: decipere, tudi: prevečati. Prosimo nam povedati: ali je kje ta beseda še v navadi? — Dalje prosimo nam naznani: ali imamo kak naroden slovensk pregovor in kako se glasí, ki to izrekuje kakor nemški: »Wer A sagt, muss auch B sagen“?

Zahvala.

Gosp. žl. Bek-a, zdravnika v Komendu, lepo zahvalimo za živinico, ki jo je poslal v nabero znamitost ljubljanske živinozdravilske učilnice. Pri ti priliki ponavljamo prošnjo: ako se primeri, da kdor kaj tacega najde, kar spada v znanstvo zdraviteljsko, naj nam poslati blagovoli. — Vodstvo živ. zdrav. uč.

Stan kursa na Dunaji 14. septembra 1854.

Obligacije	5 %	85 1/4 fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	85 3/4 fl.
državnega	4 1/2 %	74	Windišgrac. „ „ 20 „	29 1/4 „
dolga	4 %	66	Waldstein. „ „ 20 „	29 „
	3 %	51 1/4	Keglevičeve „ „ 10 „	10 1/4 „
	2 1/2 %	41 1/2	Cesarski cekini.	5 fl. 33
Oblig. 5% od leta 1851 B	95	„	Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 17
Oblig. zemljiš. odkupa 5%	75	„	Suverendor	16 fl. 15
Zajemi od leta 1834	223	„	Pruski Fridrihsdor	9 fl. 52
„ „ 1839	132	„	Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1854	97 1/8	„	na 100 fl.	19 fl.

Loterijne srečke:

V Terstu 13. septembra 1854: 1. 32. 7. 12. 25.

Prihodnje srečkanje v Terstu bo 27. septembra 1854.